

Ret kurs for arbejdsmiljøet

- Et aktionsforskningsprojekt om udvikling af anbefalinger for fiskeres psykosociale arbejdsmiljø

Fiskeriets Arbejdsmiljøråds årsseminar

14.04.2023

Sisse Grøn (sisgr@health.sdu.dk) , Nikolaj Granild og Lisa Froholdt
CMSS

Psykosocialt arbejdsmiljø

- Hvordan I har det med jer selv, hinanden og jeres erhverv – når I er på arbejde
- Forandringer og jobusikkerhed

Baggrund

- Markante forandringer i fiskerierhvervet
- Indikationer på at fiskere mistrives og oplever symptomer på stress
- Projektet er designet og planlagt i samarbejde med Fiskeriets Arbejdmiljøråd
- Et årigt og finansieret af Fiskeafgiftsfonden

Formål

- At få fiskeres psykosociale arbejdsmiljø på dagsordenen
- Trin 1 = Indsamle vidnesbyrd og erfaringer fra fiskere
- Trin 2 = Lave anbefalinger i samarbejde med fiskeriets parter, interessenter og beslutningstagere

Historieværksteder

- En metode til at få orden på hvad der skete for en gruppe mennesker
- Fokus på personlige fortællinger og erfaringer.
- Involverede forskere, fiskere, en tidslinje, og en masse post it sedler.

Historieværksted i vest

Modløshed

Kriminalisering

Mistillid

Udskamning og
dårligt ry

Pointsystem

Lokalsamfund der
får et knæk

Ophugning

Manglende
generationsskifte

Dårlig økonomi

Marginalisering

Frygt

Urimelighed og
uretfærdighed

Manglende
eksistensberettigelse

Foreløbigt resultat

Sammenfatning af vests historie

- Nye kvotesystemer
- EU og miljøpåvirkninger mere fremtrædende
- Nye reguleringer og indgreb blev gennemført, men dialogen manglede
- En række nye aktører og interessenter kom til
- Og fiskerne er sat ud på et sidespor

Historie- værksted i nord

Nords historie

Mistet tillid	Afmagt	Dårligt humør	Svært at tiltrække nye fiskere	Negativ stemning i fiskeriet
Dårligt helbred	Stress	Ophugning	Uretfærdighed	Flugt fra erhvervet
Modløshed	Mere fokus på bagateller	Mistet stolthed	Ingen motivation	Magtesløshed
	Lyst til at stoppe med at fiske	Meningsløshed	Økonomi og brændstof	

Foreløbigt resultat

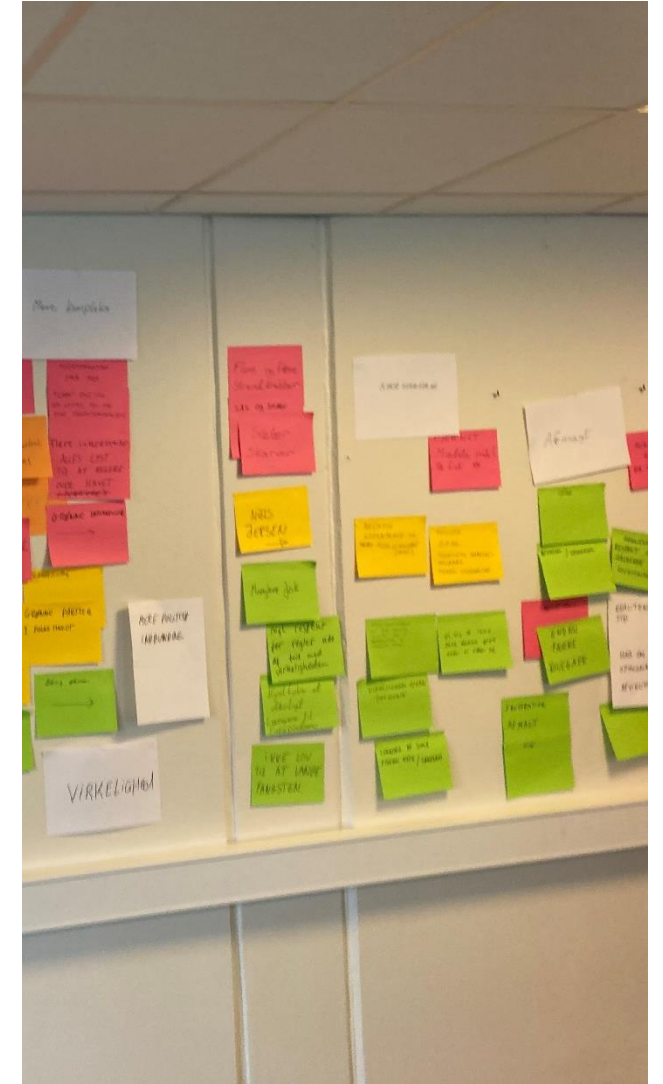
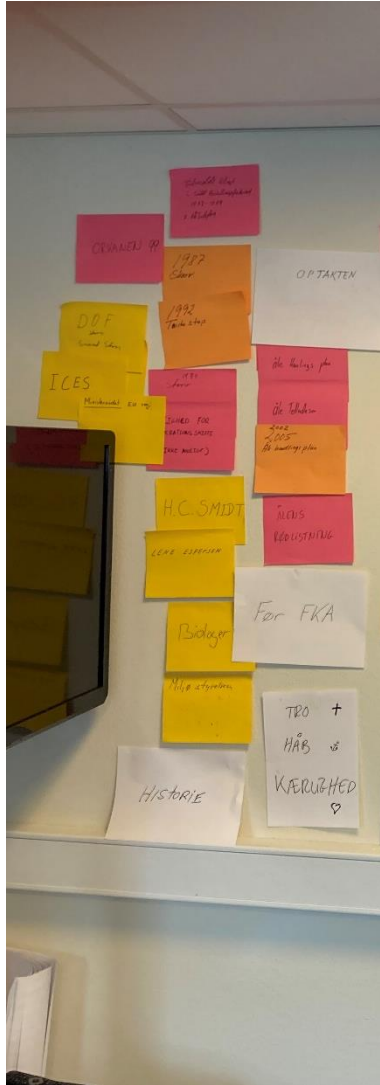
Sammenfatning af Nords historie

- Nye kvotesystemer
- Miljøpåvirkninger mere fremtrædende og overvågning introduceret
- Flere fiskeriforeninger og nye aktører med miljøinteresser dukkede op
- Hård kontrol og øget regulering samtidig med pres på fiskeriet fra aktører udenfor Danmark
- Mistillid fra befolkning
- Mange former for negative psykosociale konsekvenser

Historie- værksted i øst

Østs historie

Manglende fisk

Uvis fremtid/ ingen fremtid

Frustration, afmagt

Kystfiskeriet dårligt –
længere til fiskepladsen

Ikke lov til at lande
fangsten

Endnu færre kollegaer

Lukning af små
fiskesamfund/byer

Værdiløse fartøjer og
redskaber

Dårlig økonomi

Virkelighedsfjern
lovgivning/ manglende
respekt for lovgivningen

Afvikling/ophugning/ophør

Koncentreret fiskeri på
enkelte arter i bestemte
farvande.

Manglende lyst

Mindre fiskeri hjemme,
betyder mindre tid med
familien

Fødevarer??

Foreløbigt resultat

Sammenfatning af østs historie

- Lang historie i øst – med de nye kvoter kom håb, men det kom ikke til at gå som håbet
- Miljøpåvirkninger og miljøorganisationer begyndte at fylde
- De nye kvotesystemer lagde grundlaget for en splittelse i erhvervet
- Regler og kontrol tog fart og fiskerne blev ramt på mange fronter
- Konsekvenserne opleves både på det personlige plan og i lokalsamfundene
- Det føles som afvikling

Historieværksted i nordvest

Nordvests historie

Færre fisk at fange

Svært at planlægge

Nervøsitet
(uantagelighed)

Usikkerhed

Uretfærdighed

Menneskelig fejl

Bøder/point

Stress for
skibsføreren(skipperen)

Klima

Kontrol

Man kan aldrig gøre det
rigtigt

Magtesløshed

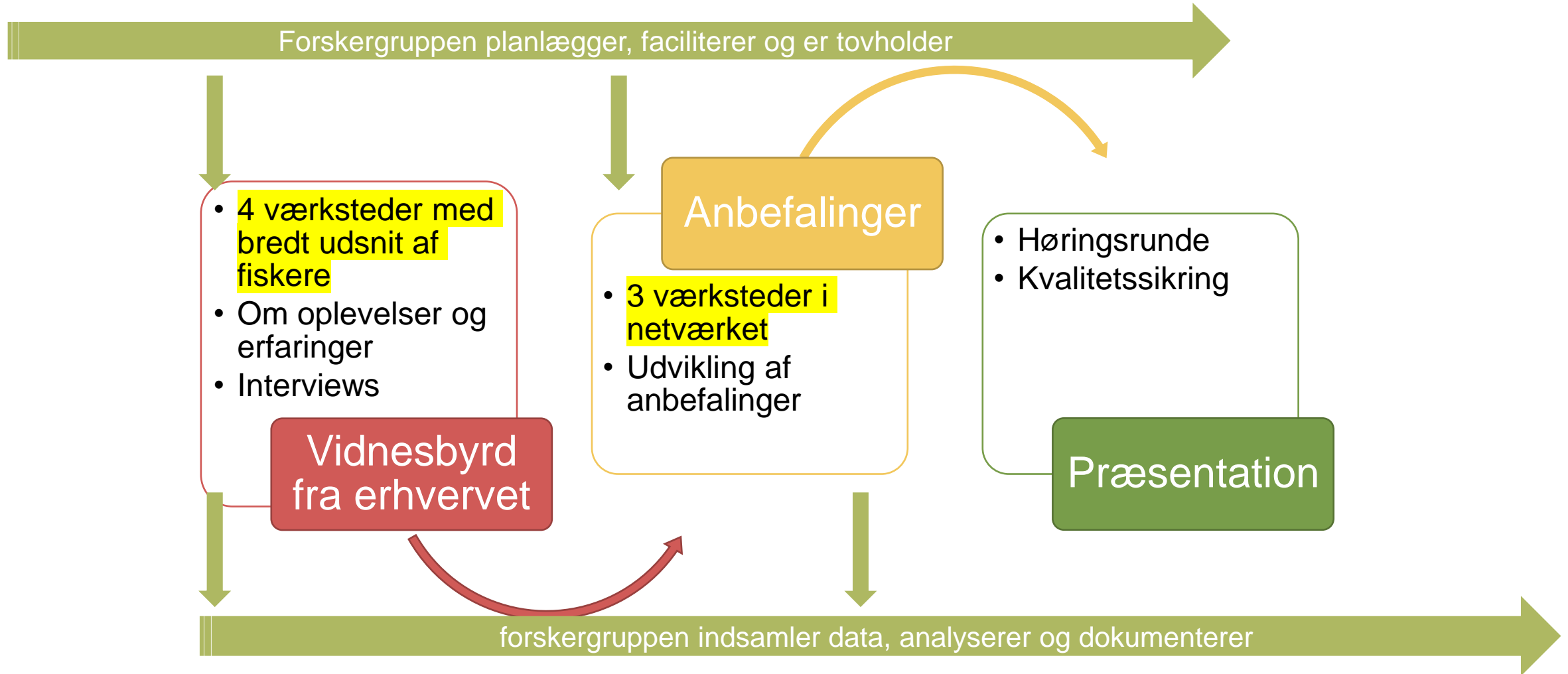

Foreløbigt resultat

Sammenfatning af nordvests historie

- Man prøvede at bygge et system op – optakt til kaos
- Der kom for mange kokke i køkkenet, og for mange regler som ikke passede ift deres virksomhedsstruktur
- Det gik stærkt, og det blev svært at efterleve reglerne
- Vanskeligheder ved at drive virksomheden
- Kriminalisering og stress går igen

Næste skridt

Nyt projekt

- Psykosocialt arbejdsmiljø på virksomheds/kutter niveau
- Netværksgrupper a la SU?
- Eller på tværs af segmenter og fiskeriforeninger?
- Opbygge kompetencer om psykosocialt arbejdsmiljø?
 - Og branding?